

A Pécsi Ítéltábla a Kovács Lóránt Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Hári Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** I. rendű és az **II.rendű alperes neve** II. rendű (alperesek címe) alperesek ellen - jogalap nélküli gazdagodás megfizetése iránt indított perében a Törvényszék 2013. szeptember 30. napján keltszámú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. és II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 1.047.750 (egymillió-negyvenhétezer-hétszázötven) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékes állami adóhatóság felhívására, a felhívásban megjelölt időben és módon 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperes 33.000.000.- forint - kölcsön visszafizetése, illetve jogalap nélküli gazdagodás megtérítése - iránt előterjesztett kereseti kérelmét a 2012. június 4. napján kelt, számú ítéletével elutasította, és kötelezte a felperest perköltség megfizetésére. Tényként állapította meg, hogy az alperes és a Sz.Kft. létrehozott egy K.M.elnevezésű Kft-t azzal a céllal, hogy az I. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanban egészségcentrumot működtessenek, az I. rendű alperes az épület kialakításának építészeti munkáit, míg a Sz. Kft. azt vállalta, hogy pályázati támogatással a szükséges eszközöket beszerzi, azonban a pályázati feltételeket nem tudta teljesíteni, ezért megállapodtak abban a felek, hogy az I. rendű alperes nyújtja be a pályázatot, az önrészt pedig a Sz. Kft. fizeti meg az eszközök megvásárlásához. Az I. rendű alperes a pályázaton kapott pénzből és a Sz.Kft. által több részletben átutalt, összesen 33.000.000.- forintból megvásárolta a keresettel érintett eszközöket, és azokat a K.Kft. ingyenes használatába adta. A megvásárolt eszközök az I. rendű alperes tulajdonába kerültek, a könyvelésben pedig a 33.000.000.- forintos Sz.Kft. részéről történt átutalást rövid lejáratú

kötelezettségként mutatták ki. A későbbiek során a felperes fia, dr B. a tulajdonostársakkal kötött megállapodás alapján a K.Kft. üzletrészeinek tulajdonosává vált, a Sz. Kft. I. rendű alperes felé fennálló 33.000.000.- forintos követelését pedig engedményezéssel B., majd 2012. május 12-én a felperes szerezte meg, aki aznap felszólította az I. rendű alperest 15 napos határidővel a tartozás megfizetésére.

2011. április 28-án az I. rendű alperes tagjai szétválási szerződést kötöttek, mely alapján az I. rendű alperesből kiválással létrejött az II. rendű alperes neve Ez utóbbi társaság tulajdonába kerültek a perbeli eszközök, és e társasághoz telepítették a 33.000.000.- forint rövid lejáratú kötelezettséget is.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból azt a jogi következtetést vonta le, hogy a felperes bizonyítani nem tudta, hogy jogelődje és az I. rendű alperes között kölcsönszerződés jött létre, ugyanakkor kifejtette azt is, hogy az alperesi oldalon jogutódlás történt, ezért az I. rendű alperes tartozásáért a jogutód II. rendű alperes felelne. Alaptalannak találta a keresetet jogalap nélküli gazdagodás jogcímén is, álláspontja szerint az a tény, hogy a 33.000.0000.- forint átutalására megállapodás alapján került sor, a Ptk. 361. §-ában írt szubszidiárius tényállás alkalmazását kizárja.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Ítéletábrábla számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával a kölcsönszerződés létre nem jöttével kapcsolatban, nem értett azonban egyet a jogalap nélküli gazdagodás jogcímére alapított kereseti kérelem elutasításával. E körben kiemelte, hogy felperesi jogelőd és az alperes megállapodása arra terjedt ki, hogy az I. rendű alperes a pályázati pénzből és a felperesi jogelőd által átutalt összegből eszközöket vásárol, az eszközök pedig a tervezett egészségcentrum működtetése érdekében létrehozott K. Kft. használatába kerülnek, arra azonban nem terjedt ki a felek megállapodása, hogy amennyiben a felperesi jogelőd és az I. rendű alperes között az együttműködés bármilyen okból megszűnik, miként fognak egymással elszámolni, az elszámolásra, visszatérítésre vonatkozó megállapodás hiánya miatt ezért nincs más jogszabályhely, amely a felek közti jogviszony rendezésének alapja lehet, mint a Ptk.361. §-a. Mivel az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt nem vizsgálta e jogcímen érdemben a keresetet, nem hívta fel a felperest az e jogcímre alapított keresete ténybeli és jogi alapjának megjelölésére, és ezért a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a szükséges kioktatási kötelezettségének sem tudott eleget tenni, szükségesnek találta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetét már csak jogalap nélküli gazdagodás jogcímén tartotta fenn, azt 33.609.275 forintra felemelte, és perbe vonta II. rendű alperesként az I. rendű alperesből kiválással létrejött II. rendű alperes neve-t. Az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyező végzés iránymutatásának megfelelő felhívására a felperes a kereset ténybeli alapjaként hatályon kívül helyező

végzésben megfogalmazottakra, így arra hivatkozott, hogy a felperesi jogelőd nem kívánt az I. rendű alperesnek ingyenes nyújtani, és az I. rendű alperes is úgy tekintette, hogy idegen, elszámolással terhelt juttatást kapott. A II. rendű alperessel szembeni keresetét egyrészt arra tényre alapította, hogy a kiválás folytán az eszközök az ő tulajdonába kerültek, és hozzá telepítették a kötelezettséget is, másrészt arra, hogy az I. rendű alperes jutott vagyoni előnyhöz, és annak visszatérítéséért a II. alperes felelőssége a Gt.85.§ (4) bekezdése alapján áll fenn. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján tájékoztatta arról, hogy őt terhei annak bizonyítása, hogy a jogelődje vagyonának rovására az alperesek jogalap nélkül 33.609.275.- Ft vagyoni előnyhöz jutottak, a felperes azonban erre vonatkozó bizonyítási kérelmet ezt követően sem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével változatlan tényállás megállapítása mellett a felperes keresetét ismételten elutasította. Álláspontja szerint a felperesnek nem volt keresetösségi joga, mert az I. rendű alperesnek a megállapodás szerint a K.Kft. tulajdonába kellett volna adnia a perbeli eszközöket, az alperes ezt a megállapodást megszegte, a teljesítés megtagadása folytán a késedelem vagy a lehetetlenülés következményei alkalmazását, vagy jogalap nélküli gazdagodás visszatérítését a K.Kft. és nem a felperes kérheti. Utalt arra is, hogy az alperesek ezen túl alappal vitatták a kereset összezszerűségét is, mert a vagyoni előny nem lehet a több évvel ezelőtt kifizetett vételár összegével egyenlő.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak megváltoztatását és a keresettel egyezően I. és II. rendű alperes egyetemleges marasztalását. Utalt arra, hogy aÍtéltő tábla hatályon kívül helyező végzésében megállapította, hogy a felperesi jogelőd nem kívánt az I. rendű alperesnek ingyenes nyújtani, és az I. rendű alperes is úgy tekintette, hogy idegen, elszámolással terhelt juttatást kapott, és a Sz. Kft. és az I. rendű alperes közötti megállapodás arra nem terjed ki, hogy ha a felek együttműködése megszűnik, hogyan számolnak el egymással. Utalt arra, hogy mivel a pénzt az eszközök megvásárlásához a felperesi jogelőd adta, az I. rendű alperes vele köteles elszámolni, és nem a K.Kft.-vel, az elszámolás pedig a pénz visszafizetését és nem az ingóságok értékének megtérítését jelenti. A II. rendű alperes egyetemleges helytállási kötelezettségét a Gt. 85. §-ára alapította, miután sem a II. rendű alperes, sem az I. rendű alperes a vagyoni előnyt nem szolgáltatta vissza, így felelősségük egyetemleges.

I. és II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes nem tett többszöri bírói felhívás ellenére tényelőadást arra, hogy a vagyonvesztése, illetve az alperesek vagyongyarapodás miből áll. Utalt arra, hogy a K.Kft. ingók kiadása iránt aJárásbíróságon pert indított, az ott megjelölt ingóságok - melyek tulajdonjogát a K.Kft. leltárívekkel kívánja bizonyítani - és a jelen perrel érintett ingóságok között átfedés van.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást helyesen állapította meg, a megállapított tényállásból helyes jogi következtetést is vont le, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyja. Az elsőfokú bíróság döntésének jogi indokait azonban módosítja, és kiegészíti az alábbiak szerint:

A Pp. 3. § (1) bekezdése szerint a bíróság a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. Ilyen kérelmet - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő. A felperes módosított kereseti kérelme jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésére irányul, ilyen igényt pedig saját jogán bárki előterjeszthet, aki állítja, hogy más személy az ő rovására jogalap nélkül gazdagodott, a keresetösségi joga hiányára hivatkozással a kereset érdemi elbírálását ilyen esetben - akár csak a kártérítési kereset esetén - megtagadni nem lehet.

A Ptk. 361. § (1) bekezdésében írt, jogalap nélküli gazdagodás törvényi tényállásának alkalmazására akkor van jogi lehetőség, ha az alperesnél(alpereseknél) a vagyoni előny kimutatható, az előny megszerzése jogalap nélkül történt, és az előnyhöz a kötelezett más (a felperes) rovására jutott. A másodfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésében csak a Ptk.361.§-a alkalmazásának lehetőségét, de nem a törvényi tényállási elemek megvalósulásának tényét állapította meg, a törvényi tényállási elemek megvalósulása körében a tények előadása, és azok bizonyítása a felperest terhelte. A felperes azonban bírói felhívás ellenére a megismételt eljárásban sem adott elő a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránti igényt megalapozó tényeket.

A felperesi jogelőd (Sz.Kft.) vagyronvesztését önmagában az a tény nem bizonyítja, hogy pénzt utalt át az I. rendű alperesnek, ugyanis annak a cégnek a tagjaként (K.Kft), amelyik az eszközöket - ingyenesen - használatba kapta, a beszerzett eszközökkel megtermelt haszonból részesült mindaddig, amíg az üzletrészt el nem adta. Megállapítható volt az is, hogy, mind a felperesi jogelőd, mind az I. rendű alperes átruházta a K.Kft-ben lévő üzletrészt B.-re, arra a személy aki az I. rendű alperesnek átutalt összeg egy részét tagi kölcsönként biztosította a Sz.Kft-nek, ezzel az ügylettel pedig a felek azt a célt kívánták elérni, hogy a Sz.Kft. B. felé fennálló tagi kölcsön tartozása megszűnjön, és az eszközök K. Kft. általi működtetése révén az ebből eredő haszon B.-nél jelentkezzen. Ez az ügylet teljességbe is ment, az eszközök termelte haszontól pedig B. azért esett el, mert a K.Kft bérleti díj tartozása miatt az I. rendű alperes annak az ingatlannak a bérleti szerződését - melyet egyébként a közös üzlet reményében maga alakított át - felmondta. Ez a felmondás azonban nem szüntette meg a K. Kft. ingyenes használati jogát a beszerzett eszközökre. E tényekre figyelemmel nem volt ezért megállapítható a perben még az a tény sem, hogy az a megállapodás, amely szerint az I. rendű alperesnek (vagy jogutódjának) az eszközöket ingyenesen a K. Kft. használatába kell adnia, és az eszközök hasznosításának eredményéből a beszerzésben anyagilag érintett fél (vagy jogutóda) részesülhetett, véglegesen meghiúsult volna.

A fentiekén túl kétségesse teszi az alperesek jogi értelemben vett gazdagodását,

azaz, hogy vagyoni előnyhöz jutottak, az a tény is, hogy a pályázati támogatás felhasználásával vásárolt eszközöket az I. rendű alperesnek ingyenesen kellett a K. Kft. használatába adni, és azok felett rendelkezési joga is korlátozott volt éppen a pályázatra figyelemmel..... sz. jegyzőkönyv 4. oldal utolsó bekezdés) Ez okból adták az eszközöket az I. rendű alperes tagjai - miután megegyezésre nem jutottak a B.-vel, mint a K. Kft. egyedüli tagjával - a szétválási szerződéssel létrejött II. rendű alperes tulajdonába. Önmagában tehát az a tény, hogy az eszközöket az I. rendű alperes könyveiben tartották nyilván nem jelentett egyértelműen vagyoni előnyt az I. rendű alperesnél, és főleg nem jelentett visszatérítési kötelezettséget az átutalt pénzösszegre, a vagyoni előny ugyanis elviekben is legfeljebb az eszközök meghatározott - a gazdagodás bekövetkezése, illetve annak jogalap nélkülivé válása - időpontjában fennálló értékében jelentkezhetne, ha a gazdagodás és annak jogalap nélkülsége, valamint a felperesi jogelőd ebből eredő vagyoni hátránya a peradatok alapján megállapítható lett volna.

A fentiek alapján a felperes Ptk. 361. § (1) bekezdésén alapuló keresetét - helyesen - az igény érvényesítéséhez szükséges tényállási elemek bizonyítottságának hiányában kellett elutasítani.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. és II. rendű alperes felmerült másodfokú perköltségének megfizetésére, mely áll az őket képviselő ügyvéd munkadíjából, mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a és b) pontja és az (5) bekezdés alapján állapított meg. A felperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint köteles az előlegezett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Pécs, 2014. május 15.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró